

آشنایی با نهاد کتابخانه های عمومی کشور

*مهوش کاکادوست
کارشناس کتابداری و اطلاع رسانی (شاغل در معاونت
مطبوعاتی وزارت ارشاد اسلامی)

گردید و متعاقب آن در سال های ۱۳۴۳ و ۱۳۴۴ چند کتابخانه عمومی دیگر تأسیس و راه اندازی شد.

در ۲۹ دیماه ۱۳۴۴ قانون تأسیس کتابخانه های عمومی در سطح شهرهای کشور به تصویب مجلس وقت رسید. بر اساس ماده یک قانون مزبور شهرداری ها مکلف گردیدند سالیانه به میزان ۱/۵ درصد از درآمد خود را به تأسیس و اداره کتابخانه های عمومی و خرید کتاب اختصاص دهند متعاقب تصویب این قانون در هر شهر انجمنی به نام انجمن کتابخانه های عمومی تشکیل گردید. جهت اداره انجمن ها و ایجاد هماهنگی در کار آنها تشکیلاتی تحت نام هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور به ریاست وزیر فرهنگ و هنر وقت و پنج عضو دیگر که به پیشنهاد وی انتخاب می شدند، ایجاد گردید.

وزارت فرهنگ و هنر وقت در سال ۱۳۵۰ با تشکیل هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور به ریاست وزیر فرهنگ و هنر و پنج عضو دیگر به پیشنهاد وزیر و مطابق با قانون، وظیفه نظارت بر اداره امور کتابخانه های عمومی کشور و انجمن های آن را به دیرخانه هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور محو کرد.

در سال ۱۳۵۲ با تصویب تبصره ۲۲ ماده واحد قانون بودجه، ۱/۵ درصد کمک شهرداری ها به کتابخانه ها متوقف و کلیه هزینه ها اعم از خرید، توزیع کتاب و مجله، احداث، تکمیل، تجهیز، استخدام، آموزش، ارائه خدمات و ساماندهی کتابخانه های عمومی سراسر کشور در بودجه وزارت فرهنگ و هنر وقت منظور و انجام آن به صورت متمرکز جزو وظایف دیرخانه هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور گردید.

در آن سال دولت وقت پیشنهاد ساخت ۱۰۰۰ باب کتابخانه عمومی را از محل طرح های عمرانی در دستور کار این دیرخانه قرار داد. قبل از انقلاب اسلامی تعداد کتابخانه های عمومی در کشور ۲۹۰ باب بود و با وقوع انقلاب شکوهمند اسلامی در یک

نهاد کتابخانه های عمومی کشور، یک نهاد عمومی غیر دولتی است که در عرصه و فضای عمومی جامعه ایفای نقش می نماید و عهده دار ترویج کتابخوانی در مسیر اعلای فرهنگ غنی اسلامی در ایران است. جایگاه پویای این نهاد ضرورت توسعه کتابخانه های عمومی کشور تا دستیابی به استانداردهای بین المللی اجتناب ناپذیر می سازد. به منظور برآورده کردن اهداف برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و تیز حرکت در مسیر تحقق اهداف تعیین شده در سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴ هجری شمسی، افزایش تعداد کتابخانه های عمومی در سطح کشور از یک هزار و هشتصد به چهار هزار کتابخانه و نیز تاسیس ۳۳۶ کتابخانه مرکزی در هر یک از شهرستان های کشور در طول سال های ۱۳۸۶ الی ۱۳۸۸ انجام خواهد پذیرفت. افزایش تعداد کتابخانه های عمومی کشور به معنا افزایش موجودی منابع کتابخانه ها اعم از کتاب و نشریه است، بنابراین بر اساس برنامه دو ساله یاد شده مکتب موجود در کتابخانه های عمومی که شانزده میلیون جلد است به بیش از پنجاه میلیون جلد کتاب خواهد رسید. ارائه خدمات اینترنت از طریق کتابخانه های عمومی و رسیدن به میزان یک میلیون ساعت در سال ۱۳۸۸ از جمله برنامه های نهاد کتابخانه های عمومی است. لازمه رسیدن به اهداف یاد شده، بهره گیری تمام عیار از ظرفیت های موجود در داخل میهن اسلامی و فرصت ها و امکانات موجود در عرصه بین المللی است.

تاریخچه کتابخانه های عمومی در ایران:

در سال ۱۳۰۵ کتابخانه ای بنام «کتابخانه بلدیه تهران» توسط شهرداری وقت تهران تأسیس گردید که می توان آن را نخستین کتابخانه عمومی به مفهوم جدید دانست. بعد از آن و به فاصله زیادی یعنی در مهرماه سال ۱۳۴۰ کتابخانه عمومی پارک شهر افتتاح

گزارش ▶ آشنایی با نهاد کتابخانه های عمومی کشور

این قانون انجام می شود.
 ماده ۲- به منظور ایفای وظایف مندرج در این قانون، هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور با ترکیب زیر تشکیل می گردد:
 الف- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (رئیس هیأت امناء)؛
 ب- رئیس شورای عالی استان ها؛
 ج- معاون ذیربیط از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور؛
 د- یک عضو از کمیسیون فرهنگی به پیشنهاد آن کمیسیون و تصویب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر؛

مقطع چهار ساله تعداد کتابخانه های عمومی کشور در ادامه همان طرح های مصوب به ۳۷۳ باب رسید.

در سال ۱۳۶۱ دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور به «اداره کل کتابخانه های عمومی کشور» تغییر نام یافت. عدم پاسخگویی تشکیلات جدید و بروز مشکلات عدیده در اداره امور کتابخانه های کشور، مسئولین وقت را بر آن داشت تا در سال ۱۳۶۸ هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور را مجددًا فعال نمایند و انجمان کتابخانه های عمومی در بعضی از استان ها فعالیت مجدد

خود را آغاز کردند.

در این برده رشد کمی و ساخت و ساز کتابخانه ها را شاهد هستیم به گونه ای که تعداد کتابخانه های عمومی از ۵۱۱ باب در سال ۶۸، به ۱۵۸۴ باب در سال ۱۳۸۳ و درنهایت به ۱۷۵۵ باب تا پایان نیمه نخست سال ۸۶ رسید. به هر حال تنگناهای مربوط به منابع مالی محدود، فقدان مجوز جذب نیروی انسانی، وجود کتابخانه های غیر مصوب به دلیل منع گسترش تشکیلات و مدیریت غیر منسجم بر این مجموعه ها، لزوم ارائه لایحه جدید را از سوی دولت به مجلس مسلم ساخت و بدین طریق قانون «تأسیس و نحوه اداره کتابخانه های عمومی» به تصویب نهایی رسید و کتابخانه های عمومی به نهاد عمومی غیر دولتی تبدیل شد.

اهداف کتابخانه های عمومی:

برخی از اهداف این نهاد عبارتند از:

- تلاش در راستای بسط فرهنگ مطالعه‌ی مفید در میان مراجعان به کتابخانه های عمومی؛
- فراهم آوردن محیط مناسب برای دسترسی آسان اشار جامعه به منابع مکتوب و مضبوط؛
- گسترش روابط و مبادلات فرهنگی بین کتابخانه های عمومی داخل و خارج از کشور؛
- ایجاد و تقویت عادت به مطالعه و خواندن در جامعه؛
- فراهم آوردن زمینه های رغبت و شوق عمومی در جهت مشارکت مردمی برای ایجاد کتابخانه عمومی در کشور؛
- و ... .

قانون تأسیس و نحوه اداره کتابخانه های عمومی کشور: لایحه شماره ۲۵۸۸۲/۳۶۳۰۲ مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۸ دولت در مورد تأسیس و نحوه اداره کتابخانه های عمومی در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.
 ماده [۱]- تأسیس، ساخت، تجهیز و بازسازی، توسعه، مدیریت، نظارت و سایر امور کتابخانه های عمومی در سراسر کشور به موجب

- ه- رئیس کتابخانه ملی ایران ؛
 و- پنج نفر از صاحب‌نظران و سخن‌صیت‌های علمی فرهنگی کشور که حداقل دو نفر آنان را بانوان تشکیل دهند به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و با حکم رئیس جمهور برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند که یک نفر از آنان به انتخاب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان دبیرکل هیأت امنا مسئولیت اداره امور دبیرخانه را به عهده خواهد داشت.
 ماده ۳- وظایف و اختیارات هیأت امنای کتابخانه های عمومی
 کشور به شرح زیر می باشد:
 الف- برنامه ریزی به منظور تأسیس، ساخت، تجهیز و توسعه و نظارت بر فعالیت کتابخانه های عمومی کشور؛
 ب- تصویب دستورالعمل های لازم برای حمایت و نظارت بر ارائه خدمات کتابخانه های عمومی بخش خصوصی؛
 ج- بررسی گزارش ها در خصوص وضعیت کتابخانه های عمومی کشور و اتخاذ تصمیمات لازم؛
 د- بررسی و تصویب بخشانه ها و دستورالعمل های مورد نیاز در زمینه های اداری، مالی، جذب و نگهداری نیروی انسانی، امور مربوط به اخذ درآمدها و کمک ها و نحوه هزینه کردن، تأمین کتاب و سایر منابع کتابخانه ای و تجهیزات، مبادلات با سایر مراکز فرهنگی و کتابخانه ها، عضوگیری، امانت دادن کتاب، تشکیل انجمن های کتابخانه های عمومی استان، شهرستان، بخش، شهر و روستا و هدایت فعالیت های آنها؛
 ه- تعیین معیارها و سرانه های مربوط به امور مختلف کتابخانه های عمومی و شاخص های لازم برای درجه بندی آنها؛
 و- بررسی و توصیف شرح وظایف، تشکیلات، ساختار، نحوه تأمین نیروی انسانی، ضوابط و مقررات مورد نیاز برای امور مالی و اداری دبیرخانه هیأت امنا و سایر موارد مرتبط با مأموریت های آن؛
 ز- برنامه ریزی برای استفاده از امکانات کتابخانه ها در زمینه فعالیت های فرهنگی و هنری؛
 ح- برنامه ریزی برای استفاده نابینایان از امکانات کتابخانه های عمومی.
 تبصره- کلیه مصوبات هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور

و- چهار نفر از شخصیت های حقیقی یا حقوقی که حداقل یک نفر آنان از بانوان باشد به پیشنهاد دبیر انجمن و تصویب رئیس انجمن طبق دستورالعمل هیأت امناء.

ماده ۸- ترکیب اعضای شهرستان به شرح زیر می باشد:

الف- فرماندار (رئیس انجمن)؛

ب- رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان (دبیر انجمن)؛

ج- شهردار شهر مرکز شهرستان؛

د- رئیس شورای اسلامی شهرستان؛

ه- پنج نفر از اشخاص حقیقی و حقوقی که حداقل یک نفر آنان از بانوان باشد به پیشنهاد دبیر انجمن و تصویب رئیس انجمن طبق دستورالعمل هیأت امناء.

ماده ۹- وظایف انجمن کتابخانه های عمومی شهرستان عبارتند از:

الف- مطالعه، بررسی و تدوین برنامه و بودجه سالانه جاری و عمرانی کتابخانه های تحت پوشش و ارائه آن به انجمن استان؛

ب- همکاری با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سایر دستگاه های دولتی در زمینه ساخت، تجهیز، تکمیل و بازسازی کتابخانه ها؛

ج- جذب، نگهداری و انجام سایر امور اداری مربوط به نیروی انسانی شاغل در کتابخانه های تحت پوشش؛

د- تشویق به اهدای زمین، کتاب و سایر کمک های نقدی و غیرنقدی به کتابخانه ها؛

ه- افتتاح حساب مخصوص در یکی از بانک های دولتی در محل، برای نگهداری وجوه حاصل شده از محل کمک ها و درآمد ها؛

و- تهیه و نگهداری دفاتر قانونی و انجام امور دریافت حق پرداخت و امور مالی و واریز کمک های نقدی و تقویم و نگهداری کمک های غیرنقدی؛

ز- تهیه و ارسال گزارش عملکرد و تراز مالی سالانه انجمن در پایان هر سال جهت بررسی به انجمن کتابخانه های عمومی استان.

ماده ۱۰- انجمن کتابخانه های عمومی استان با تصویب هیأت امناء می تواند در بخش ها، شهرها و روستاهایی که دارای شرایط لازم هستند نسبت به تشکیل انجمن کتابخانه های عمومی بخش، شهر و روستا اقدام نماید.

تبصره- وظایف انجمن های کتابخانه های عمومی بخش، شهر و روستا در چارچوب وظایف انجمن کتابخانه های عمومی شهرستان و ترکیب انجمن های مذکور با لحاظ نوع اعضای انجمن کتابخانه های عمومی شهرستان به موجب دستورالعملی است که به تصویب هیأت امناء می رسد.

ماده ۱۱- تکلیف مالکیت اموال منقول و غیر منقول دولتی کتابخانه های عمومی و امور اداری، مالی و استخدامی آنها در آینه نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد، لکن کمک ها و منابع نقدی

با تأیید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دارای اعتبار بوده و از طریق دبیر کل هیأت مذکور ابلاغ می شود.

ماده ۴- به منظور حسن اجرای وظایف مندرج در ماده (۳)

این قانون، تهیه گزارش های مورد نیاز از وضعیت کتابخانه ها، اتخاذ روش های هماهنگ و استاندارد، تهیه طرح ها و برنامه های لازم براساس سیاست های مصوب هیأت امناء و نظارت و پیگیری مصوبات، دبیرخانه هیأت امناء کتابخانه های عمومی کشور زیر نظر رئیس هیأت امناء تشکیل می گردد.

تبصره- دبیر کل مسئولیت اداره کلیه امور دبیرخانه و اجرای وظایف مندرج در این قانون و تهیه گزارش های مورد نیاز از وضعیت کتابخانه ها، اتخاذ روش های هماهنگ و استاندارد، تهیه طرح ها و برنامه های لازم براساس سیاست های مصوب هیأت امناء و نظارت و پیگیری مصوبات را بر عهده دارد.

ماده ۵- منابع مالی برای اداره امور دبیرخانه هیأت امناء انجمن ها و کتابخانه های عمومی به شرح زیر است:

الف- کمک های دولت در بودجه سالانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛

ب- درآمدهای حاصله موضوع ماده (۶) این قانون؛

ج- هدایا و کمک های مردمی سازمان ها، مؤسسات و نهاد های عمومی غیردولتی و بخش خصوصی و مجامع بین المللی؛

د- موقوفات؛

ه- درآمدهای اختصاصی انجمن ها و کتابخانه های عمومی از محل انجام فعالیت های فرهنگی آموزشی مرتبط و دریافت حق عضویت.

تبصره- دولت می تواند اعتبارات تخصیصی خود را برای نیل به حداقل سرانه ها و معیار های قابل قبول در بودجه های سنتوایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیش بینی نماید.

ماده ۶- شهرداری ها مکلفند همه ساله حداقل نیم درصد (۵٪) از درآمدهای خود را به منظور اداره امور کتابخانه ها در اختیار انجمن های کتابخانه های عمومی شهر مربوطه قرار دهند.

ماده ۷- به منظور تشکیل انجمن های کتابخانه های عمومی استان و ایجاد هماهنگی و بررسی و پیشنهاد برنامه و بودجه، عملکرد و

تراز مالی سالانه آنها به هیأت امناء و نیز حل و فصل مسائل و مشکلات انجمن های مذکور، انجمن کتابخانه های عمومی استان با

ترکیب زیر تشکیل می شود:

الف- استاندار (رئیس انجمن استان)؛

ب- مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان (دبیر انجمن)؛

ج- رئیس سازمان آموزش و پرورش استان؛

د- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان؛

ه- رئیس شورای اسلامی استان؛

گزارش◀ آشنایی با نهاد کتابخانه های عمومی کشور

طرح های مطالعاتی در دست اقدام:

- ۱- طرح جامع توسعه ی کتابخانه های عمومی کشور
- ۲- طرح جامع توسعه ی فناوری اطلاعات کتابخانه های عمومی
- ۳- طرح مکان یابی کتابخانه های عمومی
- ۴- طرح معماری کتابخانه های عمومی
- ۵- طرح توسعه کتابخانه های روستایی
- ۶- طرح نظارت و بازدید از کتابخانه های عمومی کشور
- ۷- طرح تجهیز کتابخانه های عمومی به ابزارهای نوین اطلاع رسانی
- ۸- طرح آموزش نیروی انسانی
- ۹- برنامه ریزی آموزشی و دانشگاهی برای نیروهای شاغل
- ۱۰- طرح گسترش و تجهیز کتابخانه های کودکان، دفاع مقدس، تفاهم نامه مشارکتی، تایپیانا، معلولین، زندان ها و ...

برنامه های پیش رو:

- ۱- توجه به پرداخت مناسل کتابخانه ها در نقاط شهری و روستایی، در صورت لزوم مکان یابی مجدد با توجه به سرانه های قابل قبول و عملی؛

۲- بهسازی و نوسازی کتابخانه های موجود

با توجه به حداقل استاندارها؛

- ۳- تامین نیروی انسانی متخصص و ارتقای سطح علمی نیروهای موجود؛

۴- ایجاد شبکه اطلاع

رسانی کتابخانه های

عمومی و تامین تجهیزات

و زیر ساخت های

سخت افزاری و نرم

افزاری لازم؛

۵- افزایش بهره وری

از فضاهای، منابع و امکانات،

به ویژه از طریق جذب و

به کارگیری نیروی انسانی

کارآمد و توسعه ی خدمات

کتابخانه های عمومی؛

۶- تعامل مؤثر میان کتابخانه ها با

دیگر نهادهای فرهنگی داخل و خارج از

کشور؛

۷- جلب مشارکت مادی و معنوی و هدایت کمک های مردم

خیر

و فرهنگ دوست؛

۸- افزایش منابع مفید کتابخانه ای (اعم از کتاب، نشریات چند

رسانه ای) و استفاده از یارانه های تخصصی.

برنامه های میان مدت:

۱. توسعه فیزیکی کتابخانه های عمومی؛

۲- بهبود و توسعه تجهیزات کتابخانه های عمومی؛

۴- توسعه و ارتقای نیروی انسانی و بهره وری؛

۵- ارایه خدمات اینترنتی؛

۶. ایجاد شبکه کتابخانه های عمومی و توسعه نرم افزاری؛

۷. ایجاد کتابخانه عمومی دیجیتال کشور؛

۸. توسعه فرهنگ کتابخوانی؛

۹. تقویت جایگاه ساختاری نهاد؛

۱۰. افزایش اعضای کتابخانه عمومی؛ و

۱۱. ارتقای سطح مشارکت مردمی.

و غیرنقدی اهدایی اختصاص داده شده به انجمن در حکم دارایی و اموال انجمن محسوب و در چارچوب ضوابط مصوب هیأت امنی کتابخانه های عمومی کشور و طبق نظر اهداکننده استفاده و هزینه می شود.

تبصره ۱- کتابخانه های عمومی به عنوان نهاد عمومی غیردولتی از استقلال مالی برخوردار بوده و هیأت امنی انجمن ها و دبیرخانه های آنها از ارکان آن محسوب می شوند.

تبصره ۲- کتابخانه ملی، کتابخانه های آستان قدس رضوی(ع)، حضرت مصصومه سلام الله علیها، حضرت عبدالعظیم (ع)، احمد بن موسی (ع)، کتابخانه آیت الله العظمی مرعشی نجفی و کتابخانه مجلس شورای اسلامی تابع ضوابط و مقررات مربوط به خود و کتابخانه های وقفی تابع وقفنامه می باشند.

تبصره ۳- کتابخانه های خصوصی اشخاص که با حفظ مالکیت خود و بدون وقف نمودن، آن را مورد استفاده عمومی قرار داده یا خواهند داد از شمول حکم این ماده خارج است.

ماده ۱۲- شهرداری ها می توانند مقدار مناسب از اراضی متعلق به خود را برای ساختمان کتابخانه های

عمومی براساس طرح های توسعه شهری به صورت بلاعوض در اختیار انجمن کتابخانه ها قرار دهند.

مؤسسات و شرکت های دولتی یا وابسته به دولت نیز مجازند زمین و ابنيه مورد نیاز را برای ساختن کتابخانه عمومی به صورت بلاعوض واگذار نمایند.

تبصره - وزارت

مسکن و شهرسازی

مکلف است فضاهای موردن

نیاز کتابخانه های عمومی را

که براساس معیارهای مذکور

در بند (ه) ماده (۳) این قانون

تعیین می شود در طرح های توسعه

منظور نموده و مشاورین طرف قرارداد خود

را ملزم به رعایت آنها نماید.

ماده ۱۳- نحوه رسمیت یافتن جلسات و حد نصاب آرا لازم برای اخذ تصمیمات هیأت امنی و انجمن های کتابخانه های عمومی استان، شهرستان، بخش، شهر و روستا در آینه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد.

ماده ۱۴- آینه اجرایی این قانون توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و حداقل ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۵- قانون تأسیس کتابخانه عمومی در تمام شهرها مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲ و اصلاحات بعدی و سایر قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می گردد.

قانون فوق مشتمل بر پانزده ماده و هشت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفدهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی

پیرویست:

جدول ۱. آمار و اطلاعات کتابخانه های عمومی

تعداد مراجعین	تعداد اعضاء	تعداد رایانه	تعداد صندلی	تعداد کتاب	زیر بنا (متر مربع)
۴۵۰۰۰۰	۱۰۴۹۰۰	۲۸۲۰	۱۱۱۵۷۴	۱۵۵۰۰۰	۷۲۰۹۶۴

جدول ۲. رشد کتابخانه های عمومی

ردیف	سال	تعداد کتابخانه
۱	۱۳۵۷	۳۷۳
۲	۱۳۶۸	۵۱۱
۳	۱۳۷۰	۵۳۸
۴	۱۳۷۵	۱۰۴۷
۵	۱۳۷۶	۱۱۴۹
۶	۱۳۷۷	۱۲۶۳
۷	۱۳۷۸	۱۳۰۴
۸	۱۳۷۹	۱۳۸۱
۹	۱۳۸۰	۱۵۰۲
۱۰	۱۳۸۱	۱۵۳۵
۱۱	۱۳۸۲	۱۵۵۷
۱۲	۱۳۸۳	۱۵۷۸
۱۳	۱۳۸۴	۱۶۴۱
۱۴	۱۳۸۵	۱۷۲۷
۱۵	۱۳۸۶	۱۷۵۵

(جدول ۳. آمار و اطلاعات نیروی انسانی کتابخانه های عمومی (به تفکیک نوع استخدام

نوع استخدام	نهادی	مأمور با پست و نام	مأمور از سایر دستگاهها	سایر	جمع
۳۴۰۵	۶۱۰	۳۵	۲۵۳	۴۲۰۳	

(جدول ۴. آمار و اطلاعات نیروی انسانی کتابخانه های عمومی (بر حسب مدرک تحصیلی به تفکیک جنسیت

جنسیت	زیر دبلیم	دبلیم	کارشناسی ارشد	کارشناسی	جمع
زن	۴۰	۴۷۰	۱۱۸۲	۲۹	۲۱۱۲
مرد	۴۸۸	۶۹۰	۲۴۲	۷۴۹	۲۱۹۱

نهرست مفایع و مباحثه:

- نگاهی گذرا به کتابخانه های عمومی کشور. کتابخانه های عمومی رکن اصلی توسعه پایدار و همه جانبه. تهیه و تنظیم روابط عمومی و امور بین الملل نهاد کتابخانه های عمومی کشور.
- قوه قضائیه. روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران . چهارشنبه بیست و ششم فروردین ماه ۱۳۸۳. سال شصت، شماره ۱۷۲۱۹ .
- سایت نهاد کتابخانه های عمومی کشور به نشانی: <http://www.iplf.ir>
- پورتال نهاد کتابخانه های عمومی کشور به نشانی: [http:// www.iranpli.ir](http://www.iranpli.ir)